

Terugblik Studiedag: Mestverwerking zonder inbreuk – Praktische oplossingen voor de toekomst

20 februari 2025

Op 10 februari 2025 vond de studiedag “Mestverwerking zonder inbreuk – praktische oplossingen voor de toekomst” plaats te Beervelde. VCM vzw en De Mestverwerkers vzw konden in totaal 72 geïnteresseerden ontvangen, de opkomst was alvast geslaagd.

Tijdens de voordrachten werd dieper ingegaan op de meest voorkomende inbreuken binnen de mestverwerkingssector in 2024 en manieren om deze zoveel mogelijk te vermijden. Daarnaast werden de bevindingen na één jaar gebruik van de debietmeters toegelicht, met een overzicht van de mogelijkheden voor de mestverwerker om de doorgestuurde data zelf te controleren. Tot slot werd de impact van MAP7 op de sector besproken, waarbij een belangrijke wijziging, de verplichting om tegen uiterlijk 31 december 2026 over een kwaliteitsborgingsstelsel te beschikken, werd toegelicht.

Vaak vastgestelde inbreuken in de mestverwerking

De dienst Handhaving van de Vlaamse Landmaatschappij opende de studiemiddag met een overzicht van de meest voorkomende inbreuken die in 2024 werden vastgesteld. Enkele veelvoorkomende problemen waren: te hoog gevulde effluentebassins, moeilijkheden bij de exploitatie van de bekkens en mest die op het bedrijfsterrein lag met risico op afspoeling. Daarnaast ontbraken in sommige gevallen lekbakken of waren deze onvoldoende aanwezig. Ook het gebruik van debietmeters bracht uitdagingen met zich mee, zoals het ontbreken van een aanduiding op het ISP-plan, een niet bijgehouden register of een doorbroken verzegeling.

Om dergelijke problemen in de toekomst te voorkomen, werden verschillende codes van goede praktijken toegelicht. Daarnaast is het essentieel om bij wijzigingen of problemen tijdig de Mestbank op de hoogte te brengen van de genomen maatregelen. Zo blijft de dienst Handhaving geïnformeerd over eventuele inbreuken en de geplande herstelacties, wat bij controles in overweging kan worden genomen. VCM stelde ook in samenwerking met de VLM de [code goede praktijk mestverwerking](#) en de [code goede praktijk effluentensamenstelling](#) op, deze kunnen steeds geraadpleegd worden.

Na de presentatie van de dienst Handhaving, was de Dienst bedrijfsdoorlichting aan de beurt. Tijdens deze sessie kwamen voornamelijk inbreuken op de mestwetgeving rond transport, registratiefouten bij debietmeters, schendingen van de omgevingsvergunningen en balansoverschrijdingen aan bod. Vooral balansoverschrijdingen vormen een grote bezorgdheid voor zowel de mestverwerkers als de overheidsdiensten.

Om de mestverwerkingsbalans correct te krijgen, is een nauwkeurige opvolging van de mestsamenstelling essentieel. Daarbij werd het belang van staalnames extra benadrukt. Uit de boeiende discussie die volgde op de presentaties bleek dat dit een cruciaal thema blijft en dat de focus op het vinden van een gezamenlijk ondersteunde oplossing niet mag verslappen.

STAVAZA – debietmeters

Een volgende sessie richtte zich op de bevindingen na één jaar verplicht gebruik van de debietmeters. In deze periode werden 139 vaststellingen gedaan, waarvan de meest voorkomende inbreuken waren: het ontbreken van registers voor interne, analoge debietmeters, een ISP-plan dat niet overeenkomt met de werkelijkheid en een verschil tussen de DM-stand tijdens het bezoek en de DM-stand in het Mestbankloket.

Om dergelijke fouten, zoals discrepanties in de DM-standen, te vermijden, kunnen mestverwerkers zelf correcties doorvoeren via het systeem van hun provider. Paul Van Huylenbrouck (All CNTRL) en Paul Catoul (Qeos) gaven een toelichting over de werking van het systeem en hoe mestverwerkers hun debietmeterstanden kunnen controleren en corrigeren.

Wijzigingen voor de mestverwerkingssector omwille van het gewijzigd mestdecreet.

In december 2024 werd het nieuwe Mestactieplan, MAP7, goedgekeurd door het Vlaamse parlement. Enkele belangrijke wijzigingen voor de sector zijn onder andere de uitbereiding van het AGR-GPS systeem voor al het transport naar de mestverwerkingssector met een burenenregeling. Tijdens de discussie bleek dat deze maatregel met wantrouwen onthaald wordt binnen de sector. Het is echter waardevol dat deze bezorgdheden worden geuit, zodat betrokken partijen zich hier verder over kunnen buigen.

Het gebruik voor effluent wordt ingeperkt, al is er in 2025 een overgangsjaar voorzien. Een andere belangrijke wijziging is de verplichte implementatie van een kwaliteitsborgingssysteem op mestverwerkingsbedrijven tegen 31 december 2026. Dit kan via een autocontrolesysteem, waarvoor VCM in samenspraak met de VLM de basis heeft gelegd met de opmaak van een autocontroleleids.

Autocontroleleids

De [autocontroleleids](#) biedt mestverwerkers een praktische leidraad voor het implementeren van een autocontrolesysteem op hun bedrijf. De gids behandelt de geldende wetgeving en helpt bij de invoering van een systeem dat bestaat uit alle nodige maatregelen en documenten om aan de wettelijke vereisten te voldoen.

In de afgelopen jaren werd de gids geëvalueerd door een vijftiental mestverwerkers. Nicolas Rigolle sloot de presentaties af met een getuigenis over zijn ervaring met het gebruik ervan. Hij bevestigde dat de gids een goede houvast biedt bij de implementatie en schatte dat het opzetten van het systeem vanaf nul ongeveer twee dagen in beslag neemt. In de praktijk verandert de implementatie weinig aan de dagelijkse bedrijfsvoering, al brengt het wel extra administratief werk met zich mee. Of hij een meerwaarde ziet in het autocontrolesysteem? Volgens hem biedt het de kans om stil te staan bij de risico's op het bedrijf en kan het nuttig zijn bij discussies of onduidelijkheden. De effectiviteit van het systeem zal echter grotendeels afhangen van de toekomstige audits.

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking vzw en De Mestverwerkers vzw willen graag alle aanwezigen bedanken voor hun komst en hopen met deze studiedag een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan de toekomst van de mestverwerkingssector.

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking vzw en De Mestverwerkers vzw willen graag alle aanwezigen bedanken voor hun komst en hopen met deze studiedag een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan de toekomst van de mestverwerkingssector.

Met de steun van:

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

